

21 november 2018

Gemeentelijke herindelingen Gooi gestopt

De arhi-procedures voor de fusie van de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren en voor de fusie van de gemeenten Wijdemeren en Hilversum worden beëindigd. Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Holland hebben dit besloten naar aanleiding van het concept-beleidskader herindeling 2018 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

GS constateren dat het concept-beleidskader herindeling 2018, in weerwil van wat mocht worden verwacht op grond van het regeerakkoord, de provinciale rol bij arhi-procedures niet wordt versterkt. In het beleidskader worden meer voorwaarden gesteld aan de voorkant van het proces en aan de onderbouwing van de noodzaak van een provinciale arhi-procedure. De versterking van de regionale bestuurskracht is in het beleidskader niet opgenomen als reden om een provinciale arhi-procedure te starten. GS verwachten op grond van het concept-beleidskader dat beide provinciale arhi-procedures in de Gooi en Vechtstreek op onvoldoende steun in het parlement kunnen rekenen.

Het concept-beleidskader ligt nu voor consultatie bij het InterProvinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Duidelijkheid van belang

GS hebben – in tegenstelling tot de gebruikelijke handelswijze - de besluiten genomen op basis van het concept van het beleidskader. Dit hebben zij gedaan omdat zij verwachten dat de definitieve versie niet wezenlijk anders zal zijn, maar vooral omdat ze de Gooise gemeenten niet langer in onzekerheid willen laten. Het is van belang om de betrokken gemeenten snel duidelijkheid te verschaffen over de provinciale herindelingsprocedures, mede omdat de procedures al twee keer zijn verlengd. Daarnaast verwachten GS dat bij een verschuiving van de mogelijke fusiedatum van 2021 naar 2022 het kabinet en het parlement zich niet zullen willen baseren op bestuurskrachtonderzoeken uit 2016.

Provincie op verzoek van de minister aan de slag

De procedures voor gemeentelijke herindeling in de Gooi en Vechtstreek zijn gestart in 2017 en komen voort uit het verzoek van de minister van BZK in 2013 aan de provincie om een advies te geven over een bestuurlijke oplossing voor de toekomst van Muiden en Weesp, die past binnen een lange termijn perspectief voor de hele Gooi en Vechtstreek. Daarna zijn diverse onderzoeken uitgevoerd, waaruit bleek dat Weesp en Wijdemeren lokale bestuurskrachtproblemen hebben en er een gebrek is aan regionale bestuurskracht van de Gooi en Vechtstreek. De provincie is actief aan de slag gegaan om een oplossing te bieden. De gemeente Weesp heeft inmiddels besloten op termijn bestuurlijk te fuseren met de gemeente Amsterdam.

Problemen bestuurskracht niet opgelost

GS zijn van mening dat met het stopzetten van de arhi-procedures de bestuurskrachtproblemen van Wijdemeren en de regio niet zijn opgelost. Alle gemeenten in de regio hebben aangegeven dat zij inzien dat de lokale of regionale bestuurskracht moet worden versterkt. Zij zijn het alleen niet eens over de manier waarop.

Gemeenten en minister nu aan zet

GS vinden dat het nu in de eerste plaats aan de gemeenten is om hun verantwoordelijkheid te nemen om samen met de minister van BZK een oplossing te vinden. GS wijzen daarbij op uitspraken van de minister in haar Thorbecke-lezing dat er ruimte is voor flexibiliteit, experimenten en niet-standaardoplossingen in het openbaar bestuur. GS zijn benieuwd welke mogelijkheden de minister in die context wil onderzoeken om de bestuurskracht van de Gooi en Vechtstreek te versterken. Waar mogelijk zal de provincie Noord-Holland op verzoek daaraan meewerken, los van de verantwoordelijkheid van de provincie in het kader van de Wet arhi.